

НАЗВА ІННОВАЦІЇ: 'НАУКОВО - МЕТОДИЧНЕ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ В СТАРШІЙ ШКОЛІ (РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ)'

Керівник інновації

Покроєва Любов Денисівна, кандидат педагогічних наук, доцент, ректор Харківського обласного науково-методичного інституту безперервної освіти, Ставицький Сергій Борисович, методист лабораторії з проблем правової освіти та громадянського виховання

Зміст інновації

На відміну від поглибленого навчання, за умов якого один-два предмети вивчаються більш широко і глибоко, чим це передбачено навчальними програмами загальноосвітніх навчальних закладів, а інші предмети вивчаються на загальноосвітньому рівні, профільне навчання передбачає створення умов для спеціалізованої поглибленої підготовки учнів з метою продовження освіти або професійної діяльності. Мета профільного навчання - загальноосвітня профільна та початкова допрофесійна підготовка учнівської молоді, спрямована на створення умов для виховання особистості, яка здатна до самореалізації й самоактуалізації, професійного зростання й мобільності в умовах ринкової, високотехнологічної економіки, формування в учнів науково-практичних і дослідницько-пошукових компетентностей, а також здатності до саморозвитку та самоосвіти. Профільне навчання ґрунтується на таких принципах: - фуркації - розподілу учнів за рівнем освітньої підготовки, інтересами, потребами, здібностями і нахилами; - варіативності й альтернативності (освітніх програм, технологій навчання, навчально-методичного забезпечення тощо); - наступності та безперервності (між допрофільною підготовкою і профільним навчанням, профільним навчанням і професійною підготовкою); - гнучкості (змісту і форм організації профільного навчання, забезпечення можливості зміни профілю); - діагностико-прогностичної реалізованості (виявлення здібностей учнів з метою їх обґрунтованої орієнтації на профіль навчання); - регіональності (врахування особливостей регіонального ринку праці). Організація профільного навчання передбачає використання різноманітних форм, вибір яких обумовлюється рядом факторів: кількістю класів у паралелі, кількістю профілів, кадровим забезпеченням, інтересами учнів та їх батьків, матеріально-технічною базою тощо. Найбільш доцільним є такий алгоритм організації профільної старшої школи на регіональному рівні: - організація в регіоні координаційної роботи щодо профілізації старшої школи, створення психолого-педагогічних служб в Загальноосвітніх навчальних закладах; - організація допрофільного навчання учнів ЗНЗ II ступеня завдяки впровадженню додаткової освіти, системи факультативів і гуртків; - здійснення соціологічного опитування, спрямованого на виявлення серед випускників загальноосвітніх навчальних закладів II ступеня та їх батьків бажання навчатись за певним профілем; - аналіз та узагальнення даних соціологічного опитування, виявлення освітньої кон'юнктури в регіоні з метою врахування співвідношення попиту та пропозиції, уникнення непродуктивного дублювання профілів; - визначення оптимальних форм організації профільного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах кожного району (міста) області; - цілеспрямоване формування кадрових, навчально-методичних, матеріально-технічних і фінансових ресурсів; - реалізація власне профільного навчання в старшій школі; - аналіз і моніторинг якості профільного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах регіону. 6. Успішній реалізації алгоритму сприяють: - організація психолого-педагогічних діагностичних обстежень учнів ЗНЗ II ступеня, надання учням психолого-педагогічної консультативної допомоги з питань вибору майбутньої професії, організація роботи з батьками; - передбачення можливості зміни учнями профілю навчання; - істотне збільшення частки самостійної пізнавальної діяльності учнів; - використання нових педагогічних технологій, в тому числі інтерактивних технологій, методу проектів тощо; - розробка та запровадження інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета

Теоретико-методологічне обґрунтування, розробка та експериментальна апробація моделі науково-методичного та організаційного забезпечення організації профільного навчання старшокласників у регіоні. Очікувані результати: У науковій галузі: розробка, теоретико-методологічне обґрунтування і експериментальна апробація моделі організації профільного навчання старшокласників у регіоні. У навчально-методичній галузі: створення навчально-методичних комплексів, навчальних програм елективних курсів, програм семінарів та спецкурсів для педагогічних і керівних кадрів освіти з питань організації профільного навчання в старшій

	школі, розробка технології психолого-педагогічного супроводу допрофільної підготовки та профільного навчання учнів, інструментарію моніторингу якості профільного навчання. Видання методичних посібників та рекомендацій для педагогічних та керівних кадрів освіти щодо організації профільного навчання старшокласників. У соціально-економічній галузі: задоволення нового соціального замовлення на рівень освіченості й вихованості підростаючого покоління; підвищення рівня конкурентоспроможності молоді на ринку праці; забезпечення рівного доступу учнів до освіти відповідно до їх здібностей і схильності, потреб і можливостей; створення умов для успішної соціалізації випускників ЗНЗ, їх ефективна підготовка до подальшого професійного навчання і трудової діяльності.
Сфера застосування	ЗОШ
Результати застосування	Розробка процедури проведення констатуючого етапу експерименту, визначення комплексу діагностичних заходів, спрямованих на модернізацію системи загальної середньої освіти в Харківській області.
Критерії, показники ефективності	Моніторинговий науково-методичний і організаційний супровід процесу модернізації системи загальної середньої освіти в Харківській області: Програми експериментальне-дослідної діяльності на 2004-2014 рр. /За науковою редакцією Л.Д. Покроєвої, І.В. Гавриш, К.А. Юр'євої. - Харків: ХОНМІБО, 2004.- 148 с. Збірник „Профільне навчання в сільській школі: досвід Харківського регіону” (укладачі: Л.В. Армейська, В.Ю. Луніна, В.М. Левашова, Є.М. Белік, Г.І. Кислякова, Т.М. Харченко); Збірник „Навчально-методичне забезпечення профільного навчання” (укладачі: Л.Д. Покроєва, О.О. Байназарова, О.Є. Шматько); Посібник з досвіду роботи „Концепції розвитку ЗНЗ Харківської області з профільною старшою школою” (укладачі: С.Є. Вольянська, Г.В. Кондрашина, І.І. Хворостенко, О.В. Якименко); Збірнику профільних програм „Система роботи з підготовки вчителів до викладання в профільній старшій школі” (автори-укладачі: Н.В. Ганіна, С.Л. 48 Губіна, В.М. Дронова, Н.А. Климишина, К.М. Слесик, В.Р. Тимофеева, О.В. Харченко); Посібник „Профільні програми освітньої діяльності курсів підвищення кваліфікації. Випуск 6.” (автори-укладачі: О.І.Грінченко, Т.П. Дементьева., Л.В. Колесникова, В.В. Костіна, І.В. Татарчук, В.Б.Уткіна, В.С.Чуприна, Л.В. Ярещенко); Посібник „Профільна старша школа. Психологічний супровід: збірник методичних матеріалів” (автори-укладачі: Ю.О.Замазій, О.Є.Марінушкіна, І.А.Нагорна, Г.В. Шубіна); Посібник „Профільна старша школа. Формування основ здорового способу життя: збірник методичних матеріалів” (автори-укладачі: І.В.Волкова, І.М.Пашков, Н.О. Холодова); Посібник „Профільна старша школа. Технологічний напрям: збірник методичних матеріалів” (автори-укладачі: О.О. Байназарова, Т.В. Папернова, С.Б. Ставицький); Посібник „Профільна старша школа. Суспільно-гуманітарний напрям: збірник методичних матеріалів” (автори-укладачі: О.О. Байназарова, А.Д. Балацинова, Л.Д. Покроєва, О.Є.Святокум); Посібнику „Профільна старша школа. Філологічний профіль” (автори-укладачі: О.О. Байназарова, І.В. Березанець, В.Г. Булгакова, Г.А. Дегтярьова, Н.В. Шевченко); Посібник „Профільна старша школа. Природничо-математичний напрям: збірник методичних матеріалів” (автори-укладачі: О.О. Байназарова, С.М. Будна, І.В. Капустін, С.О. Малікова, Л.Д. Покроєва, Ю.І. Чуйко, О.Є. Шматько); Посібник „Профільна старша школа. Економічний профіль” (автори-укладачі: О.О. Байназарова, Л.Д. Покроєва, Л.М. Пужайчереда).
Джерела, носії інформації, що містять її повний опис	Зміст освіти
Тип інновації	Експеримент
Стадія інновації	Науково - методичне та організаційне забезпечення профільного навчання в старшій школі (регіональний аспект)
Тема дослідно-експериментальної роботи	Місцевий орган управління освітою
Орган управління освітою, що видав наказ про проведення експерименту, апробації	Інститут післядипломної педагогічної освіти
Установа, що здійснює наукове керівництво експериментом	2005
Дата початку експерименту	2008
Дата закінчення експерименту	
Примітки	<ul style="list-style-type: none"> » Вільхуватський навчально-виховний комплекс Великобурлуцької районної ради Харківської області » Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів смт Новопокровка Чугуївської районної ради Харківської області » Будянський технологічний ліцей Харківської районної ради Харківської області
Навчальні заклади, де проволиться:	

- » Шевченківська загальноосвітня школа I-III ступенів №1
- » Куп'янська гімназія № 2 Куп'янської міської ради
- » Чугуївський багатoproфільний ліцей Чугуївської міської ради
- » Спеціалізована школа I-III ступенів №162 Харківської міської ради Харківської області
- » Харківська загальноосвітня школа I-III ступенів №126 Харківської міської ради Харківської області
- » Харківська гімназія №23 Харківської міської ради Харківської області
- » Харківська загальноосвітня школа I-III ступенів №70 Харківської міської ради Харківської області